

Oslo kommune

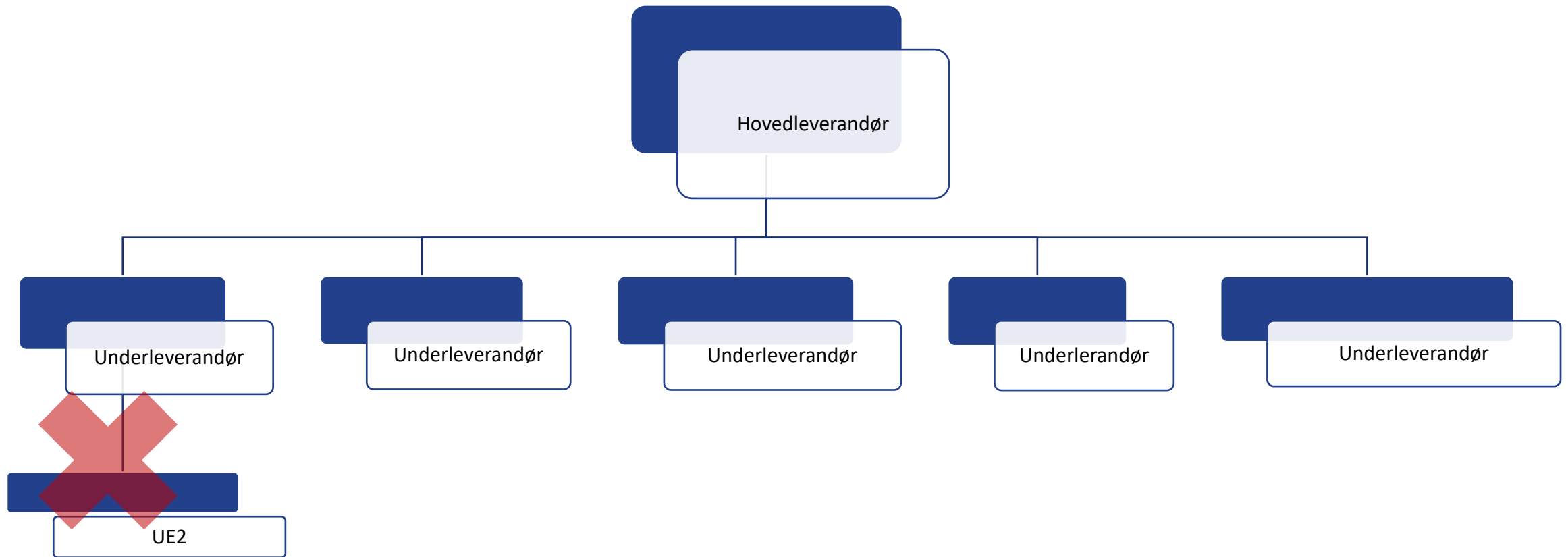
Oslomodellen og HMSREG

Nettverk for forebygging av korrupsjon
28.09.2018

Espen D. Nicolaysen
Seksjonsleder samfunnsansvar

Begrensning i antall ledd underleverandører

Fullmakt til utvidet skatteattest

- Valgte leverandør og dennes underleverandør(er)
- Innhente opplysninger fra Skatt Øst
 - FØR inngåelse av kontrakt
 - I kontraktsperioden
 - Ved godkjenning av underleverandører

Brudd på skatte- og avgiftsforpliktelser

- Leverandør og underleverandør(er)
- Konkret vurdering
 - Størrelse
 - Historikk
- Heving ved ikke-uvesentlig mislighold
 - Eller utskiftning av underleverandør

Forhåndsgodkjenning av underleverandører

- Gjelder alle underleverandører, herunder innleid arbeidskraft
- Kan nekte ved saklig grunn
- Utskiftning av UE i kontraktperioden

Betaling

- Krav om betaling til bank
 - Lønn, oppgjør og annen godtgjørelse til ansatte mv
- Betaling med elektronisk betalingsmiddel
 - Alle varer kjøpt ifm kontraktsarbeidet
 - Hindre hvitvasking av penger
 - Sikre sporbarhet

Krav om faglærte håndverkere

- Min 50% av arbeidede timer innen bygg- og anleggsgfagene
- Minst en fagarbeider i alle fag

Krav til bruk av lærlinger

- Min 10% av arbeidede timer
- Fagområder med behov for læreplasser

Krav om lønns- og arbeidsvilkår

- Krav til lønns og arbeidsvilkår for arbeiderne
 - Både leverandører og underleverandører
 - Herunder bemanningsselskap
- AML, allmenngjøringsforskrifter, landsomfattende tariffavtale
- Lokale eller lignende avtaler ved mangel
- Uavhengig av bransje og kontraktens verdi

Oslo kommune

HMSREG

Oslo kommunes system for leverandøroppfølging
innenfor bygg, anlegg og renhold

HMSREG

Fagsystem for ivaretagelse av byggherreansvaret og oppfølging av Oslomodellen

HMSREG er et tiltak for å
redusere risikoen for
arbeidslivskriminalitet og
sosial dumping

HMSREG er et verktøy som
skal gjøre det lettere å holde
oversikt over leverandører og
mannskap på hver avtale

HMSREG samler passeringsdata fra mannskap og informasjon om leverandørene

Arbeidstilsynet

www.hmskort.no / HMS-kort

Brønnøysundregistra

Leverandørinformasjon fra Enhetsregisteret

StartBANK

Leverandørregister bygg og anlegg

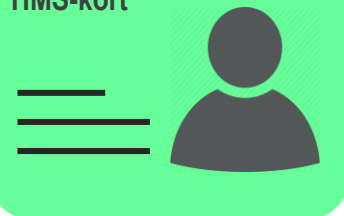
Kobling mot andre offentlige registre

Adgangskontroll/
rondell på byggeplass

Registreringsboks

App for mobil

HMS-kort

Registreringer inn og ut på oppdrag med HMS-kort

HMSREG – mye mer enn oversiktsliste og mannskapsliste

Oppfølging av kontraktkrav/seriøsitetsskrav

Godkjente
leverandører

StartBank

Ant. ledd
underlev.

Egne ansatte
vs. bemanning

HMS-kort

Mannskaps-
lister

Faglært/
lærling

Språk

Oppfølging hendelser

OBS-liste

Gyldig
arbeidsforhold

Flagging/ varsel
hendelser

Systemstøtte for utvalgte prosesser

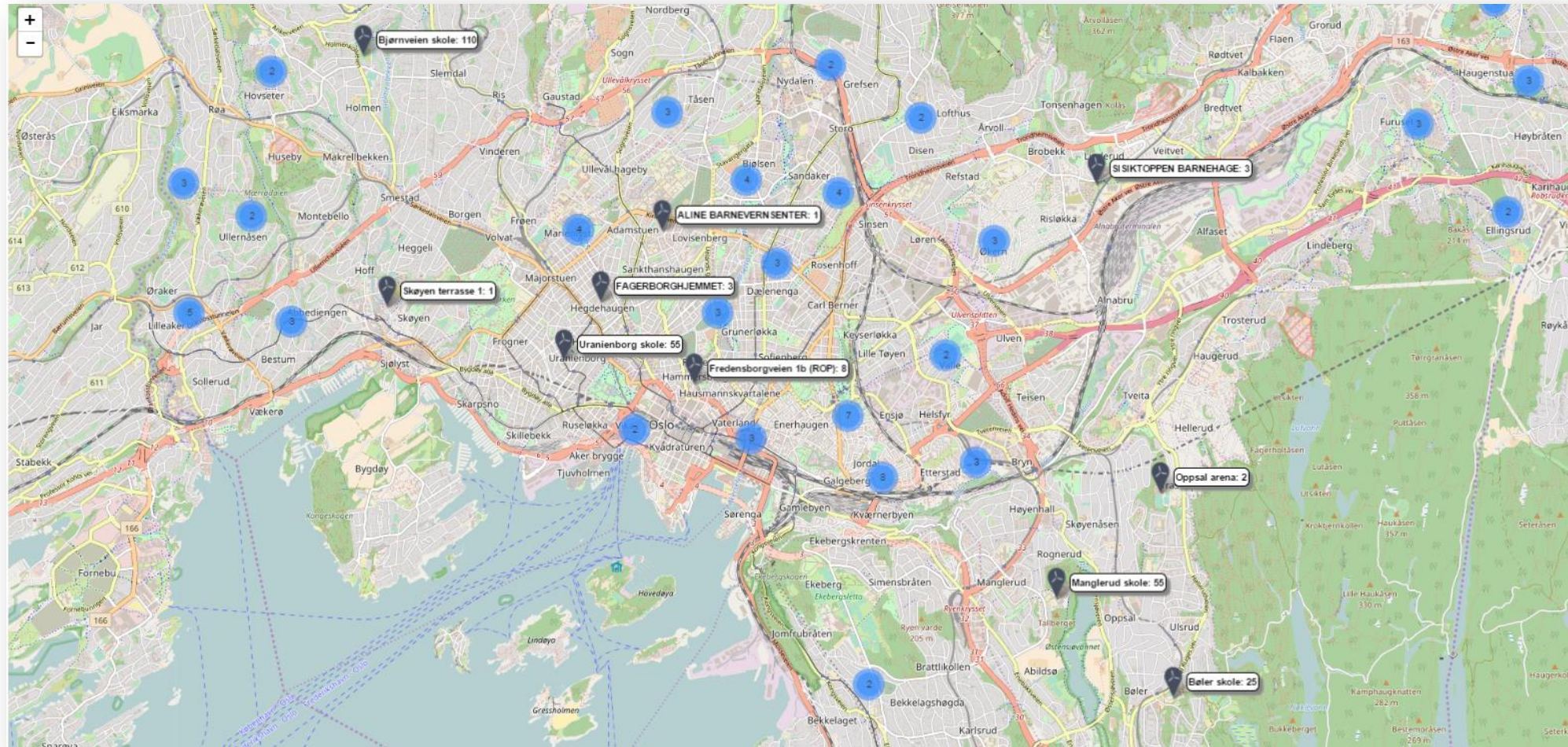
Stedlig
kontroll

Kontroll lønns
& arbeidsvilkår

Risikovurdering

Oversikt over byggeaktiviteten i Oslo kommune

Arbeidsoppgaver og varsler samlet på en forside for brukeren

Verktøy for både leverandør og oppdragsgiver

Min oversikt torsdag 27.09.2018

[Vis til stede i kart](#)

HMS REG

Espen Nicolaysen

SUPPORT [+ ny sak](#)

Brukerstøtte [5 Nyheter](#)

REGISTRERING / STATUS

Oppdragslokasjoner

Kontrakter

Rammeavtaler

Leverandører

Underleverandør-søknader

Trender

OPPFØLGING

Forside

Månedssrapporter

Prosjekt dashboard

Oversiktsliste

Til stede kontroll

HMS-kort oversikt

Aktør

Oslo Kommune

Virksomhet

Avdeling

UE søknader til godkjenning

Uranienborg skole - Rehabilitering, AIP SANERING AS 18.10.2017, Gjenåpnet

Uranienborg skole - Rehabilitering, AIP MASKIN & BETONG AS 06.04.2017, Gjenåpnet

Uranienborg skole - Rehabilitering, VENTIGROS SP.Z.O.O 24.01.2017, Gjenåpnet

Nordseter Skole, AIP MASKIN & BETONG AS 22.06.2017, Gjenåpnet

LILLEBORG HELSEHUS, OPPUSING MESTER ARUNAS GIRSKIS 31.01.2018, Til godkjenning

[Se alle](#)

Oppfølginger

Ingen oppfølginger

Kontrakter og hovedleverandører

Diverse: OSLO KOMMUNE

Akseptansetest KOI kontrakt: OSLO KOMMUNE UTVIKLINGS- OG KOMPETANSEETATEN

Kontrakt: OMEGA AS

MASTER mannskapsliste: AB SOLUTIONS ØST AS

TEst: OMEGA PS AS

Uranienborg skole: TEAM BYGG ENTREPRENØRFORRETNING AS

Bjørnholt VGS - daglig- og hovedrenhold: AB SOLUTIONS ØST AS

Oppgradering av utomhusanlegg: CLAUSSEN & HEYERDAHL AS

Avviksoversikt i dag

Passeringer

Arbeidstaker ikke forhåndsregistrert 238

HMS-kort ikke gyldig 43

Kan ikke bekrefte arbeidsforhold 28

Alternativ korttype benyttet 23

Leverandør ikke godkjent 22

Duplikat bruk av HMS-kort - samme kort 4

Leverandør ugyldig 1

Duplikat bruk av HMS-kort - Forskjellig kort 1

Arkivert leverandør med passering 1

Mannskapslister og leveranser

Mannskapslister med feil 487

Startbank rød 90

Slettet eller konkurs leverandør 44

Oppdragslokasjoner

MANNSKAP (Unike kort)

1931

OPPDRAGSLOKASJONER

265

LEVERANDØRER

448

Løpende og detaljert oversikt over leverandører med aktive mannskaper på prosjektet

[Opprett søknad om ny UE](#) [+ Ny kontrakt](#)

1-1 / 1

Kontrakt	Gjelder Fra	Gjelder Til	
Holmen Skole - Betonmast Oslo As	01.05.2016	05.10.2018	

☐ Vis aktive og inaktive ☒ Vis kun aktive 1-25 / 42

Åpne mannskapslisten | Vis tilganger | Gå til leverandørprofilen

Nivå	Orgnr	Leverandørhierarki	UE til	StartBANK	StartBank/ SKAV	Godkjent	
0	996605833	Betonmast Oslo As		3	Ja	Hovedentreprenør	
1	912539075	Stolt As	996605	3	Ja	25.05.2016	
1	965808752	Assemblin As	996605	3	Ja	27.04.2016	
2	985209952	Kaefer Construction As	965808	3	Ja	01.02.2017 ✓	
2	959566526	Slagen Rør Og Sveiseservice As	965808	3	Ja	01.02.2017 ✓	

- Nivå og tilknytning i leverandørkjeden
- Startbank-status
- Godkjent leverandør
- Om leverandøren:
 - Bemanningsforetak
 - Enkeltpersonsforetak
 - Norskregistrert Utenlandsk Foretak
 - Godkjent renholdsbedrift
 - Godkjent rammeavtaleleverandør
 - Cobuilder ProductXchange bedrift

Oslomodellen: Leverandøren kan ikke ha flere enn ett ledd underleverandør i kjede under seg. Ved utførelsen av kontraktsarbeidet skal arbeidet i all hovedsak utføres av fast ansatte i minst 80 % stilling. Innleid arbeidskraft anses ikke som fast ansatte etter denne bestemmelsen.

Søknad om nye underleverandører gjøres i HMSREG. Både hovedentreprenør og underleverandør deltar i prosessen.

Opprett søknad om ny UE

Ny kontrakt

1-1 / 1 < > ↺ ⚙ ×

Kontrakt	Gjelder Fra	Gjelder Til	
Holmen Skole - Betonmast Oslo As ⚙	01.05.2016	05.10.2018	🗑

☐ Vis aktive og inaktive ☒ Vis kun aktive 1-25 / 42 < > ↺ ⚙ ×

👤 Åpne mannskaplisten | 🔍 Vis tilganger | 📁 Gå til leverandørprofilen

	Nivå	Orgnr	Leverandørhierarki	UE til	StartBANK	StartBank/ SKAV	Godkjent	
▶	0	996605833	Betonmast Oslo As 👤 🔍 📁		3	Ja	Hovedentreprenør	🗑
	1	912539075	Stolt As 👤 🔍 📁	996605	3	B Ja	25.05.2016	
	1	965808752	Assemblin As 👤 🔍 📁	996605	3	Ja	27.04.2016	
	2	985209952	Kaefer Construction As 👤 🔍 📁	965808	3	Ja	01.02.2017 ✓	
	2	959566526	Slagen Rør Og Sveiseservice As 👤 🔍 📁	965808	3	Ja	01.02.2017 ✓	

Oslomodellen: Leverandørens bruk av underleverandører skal skriftlig forhåndsgodkjennes av oppdragsgiver.

Informasjon gjenbrukes, og underleverandør supplerer med relevant informasjon før søknad sendes oppdragsgiver

1. Startbank-status presenteres
2. Påkrevde vedlegg lastes opp (fullmakt, søknadsskjema, etc)
3. Mannskapsliste oppdateres

Søknaden sendes til oppdragsgiver for gjennomgang og godkjenning.

Søknad opprettet

Sendt til virksomhet

Godkjenning

Opprett tilganger til underleverandør

Last opp mannskapsliste (0)

Last opp nødvendige dokumenter

Søknad

Kontaktinformasjon

Brukertilganger

Dokumentmaler

Søknadsoversikt

For arbeid med (Utviklings- og kompetanseetaten) Søkes **Betonmast Oslo As** (996605833) godkjent som underleverandør til **Omega As**.

Søknaden ble opprettet av **kathrine.andersen@uke.oslo.kommune.no** den 06.06.2017

1. Startbank
StartBANK status: **3** (06.06.2017)
D & B Rating: AA
Betalings erfaring: Upåklagelig
Levert fullmakt for SKAV: Ja

2. Påkrevde vedlegg
! Fullmakten vedr. "Informasjon om skatte og avgiftsforhold" til Skatt øst *
[Velg fil](#)
! Fargekopi av legitimasjon for fullmakt-prokura (Foretaks-/Enhetsregisteret) *
[Velg fil](#)
Andre vedlegg utover predefinerte kategorier
[Velg fil](#)

Oversikt arbeidsflyt

- Søknad opprettet av Kathrine Andersen 06.06.2017

Filter...

Verktøy for mannskapsliste

0 < > ↺ ↻ 🔍 ✕

	Kortnr	Navn	Mobil nr	Kategori	Hms-kort status	Hovedspråk	Faggruppe	År i faget	Nasjonalitet	
▶	Legg til ny									

Oslomodellen: Ved inngåelse av kontrakter med underleverandør skal Leverandøren innhente **skatteattest**. Leverandøren er pliktig medlemskap i **StartBANK** eller tilsvarende register, samt dokumentert **yrkesskadeforsikring** for alle ansatte.

Mannskapslisten viser status for HMS-kort, kvalifikasjoner og språk

Mannskap

Underleverandører

Leveranseinformasjon

Dokumenter

Q Filter...

Verktøy for mannskapsliste

	Kortnr.	Navn	Mobilnr. *	Kategori *	HMS-kort status	Hovedspråk *	Faggruppe *	År i faget ⓘ	Nasjonalitet *	Opprettet		
▶				Lærling	Gyldig til 05.07.2018	Norsk	Maler	1	NO	04.05.2017		
				Fagarbeider	Gyldig til 13.10.2018	Norsk	Gulvlegger	7	NO	04.05.2017		
				Fagarbeider	Gyldig til 13.10.2018	Norsk	Maler	13	NO	04.05.2017		
				Administrativ	Gyldig til 08.11.2019	Norsk	Maler	30	NO	14.11.2017		
				Ufaglært	Gyldig til 26.04.2018	Norsk	Maler	7	AL	04.05.2017		
★	Legg til ny											

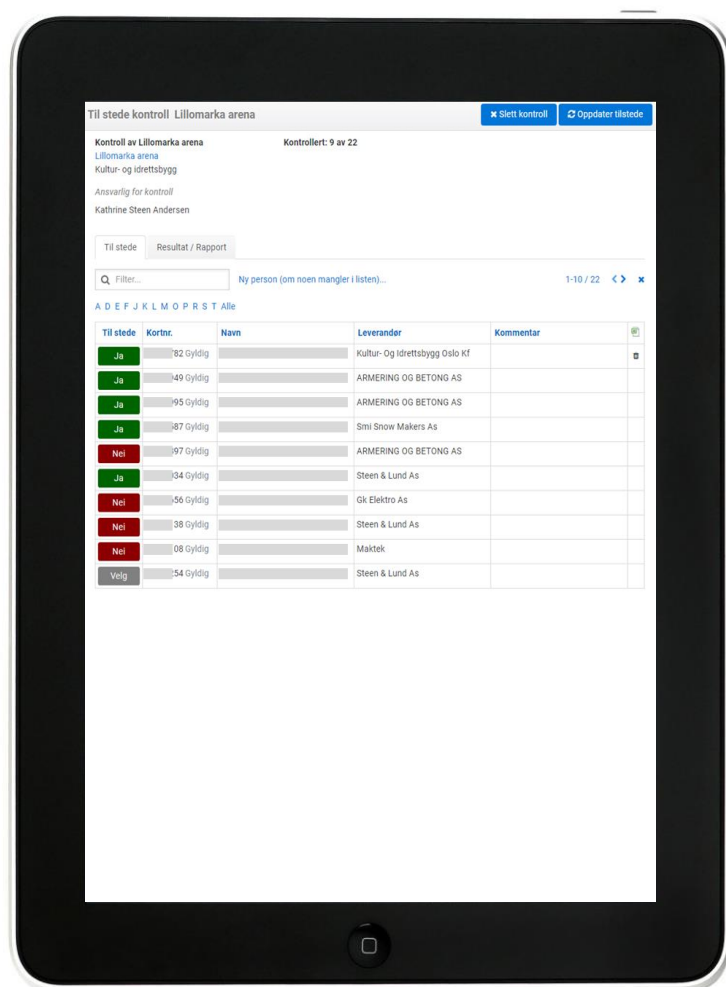

Oslomodellen: Alle som utfører arbeid for Leverandøren på byggeplassen skal bære lett synlig og gyldig HMS-kort utstedt av Arbeidstilsynet. Krav til språk hos nøkkelpersonell og i arbeidslag. Krav om minimum 50 % faglærte og 10% lærlinger for arbeidede timer innenfor bygg- og anleggsfagene.

Modul for gjennomføring av stedlig kontroll

Kontroll av innregistrert mannskap og gyldighet på HMS-kort

Oslo kommune

Erfaringer med Oslomodellen

Kort oppsummering

Positive trekk:

- Byggforetakene har vært flinke til å ta inn de obligatoriske kontraktkravene fra Oslomodellen i sine kontrakter
- UDE melder om økt pågang på å bli lærebedrifter og økning i antall lærlinger. Det gjør også arbeidstakerorganisasjonene.
- Ingen virksomheter melder tilbake om noen (markant) økning i pristilbudene eller nedgang i antall tilbud
- Det er stor tilfang av små og mellomstore bedrifter på Oslo kommunes kontrakter.
- I A-krimssenteret sin risikovurdering er store bygg og anleggsplasser fjernet fra høyrisikolista

Kort oppsummering

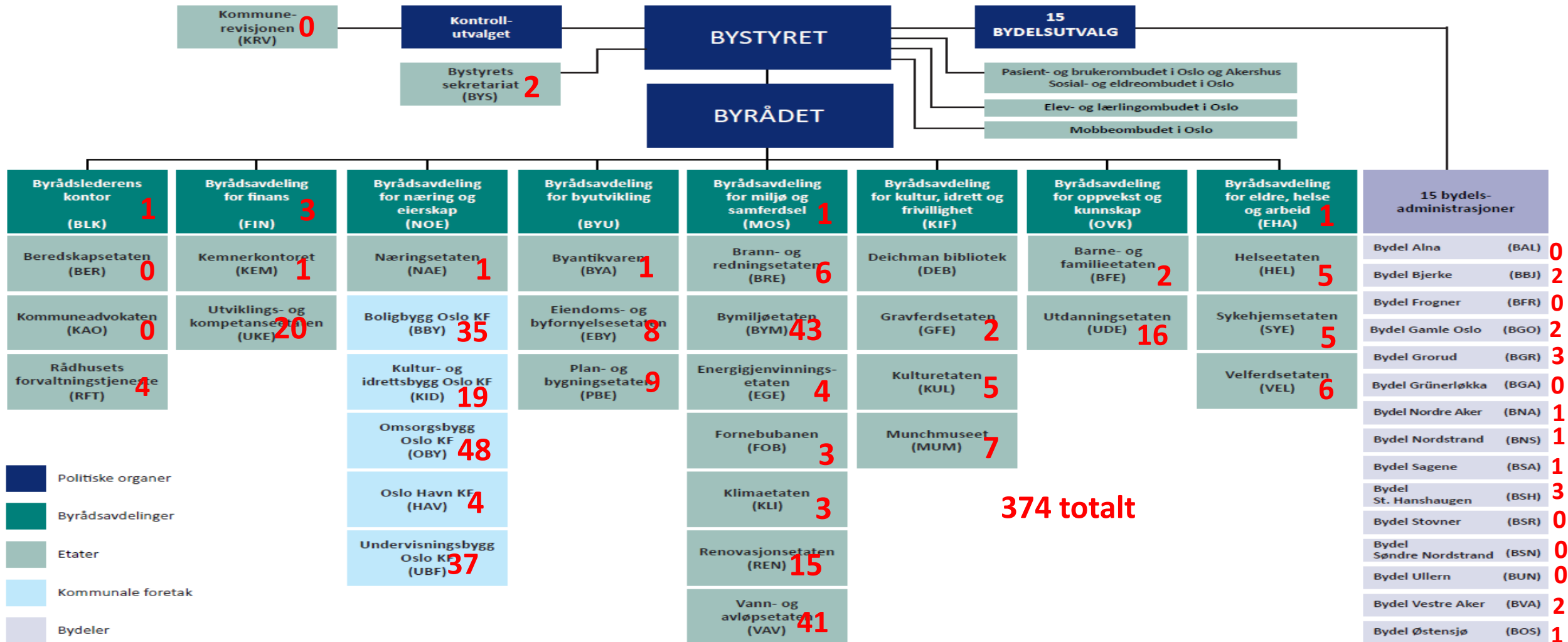
Utfordringer:

- Vi har et stykke å gå i forhold til å oppnå kravene i Oslomodellen til fagarbeidere og lærlinger.
- Manglende utfylling av mannskapslister er en stor utfordring
- Flere virksomheter tar ikke inn alle de obligatoriske bestemmelsene i alle sine kontrakter. Spesielt bydelene har utfordringer knyttet til dette.
- Flere av de store byggforetakene melder tilbake at kravet til kun ett ledd underleverandører er problematisk i praksis. Dette rapporterer også EBA at deres medlemsbedrifter mener er problematisk.

Kunngjøringer per virksomhet i 2017

Organisasjonskart Oslo kommune
Siste oppdatering mars 2018

* fra 19.05

Oslomodellens krav i utlysning

- Bydelen har i snitt tatt inn de tre obligatoriske kravene i kun ca 30 % av utlysningene
- De store byggforetakene har med alle de obligatoriske kravene i over 90 % av alle anskaffelsene (Undervisningsbygg, Omsorgsbygg, Boligbygg og KID)
- 6 av virksomhetene har de obligatoriske kraven med i samtlige utlyste konkurranser
- De andre virksomheten har med alle bestemmelsene i 60-70 % av utlysningene

Krav til lærlinger ved kunngjøring

2015		2016		2017		2018 tom. 2. kv	
Kunngjøringer totalt	Med lærlinger klausul	Kunngjøringer totalt	Med lærlinger klausul	Kunngjøringer totalt	Med lærlinger klausul	Kunngjøringer totalt	Med lærlinger klausul
405	99 - 24%	475	130 - 27%	374	132 - 35%	227	83 - 37%
Kunngjøringer tjenester, bygg, anlegg	Med lærlinger klausul	Kunngjøringer tjenester, bygg, anlegg	Med lærlinger klausul	Kunngjøringer tjenester, bygg, anlegg	Med lærlinger klausul	Kunngjøringer tjenester, bygg, anlegg	Med lærlinger klausul
349	99 – 35%	415	130 – 31%	340	132 – 39%	188	82 - 44%

Antall lærlinger i store bygg og anleggsgfag:

Fag	2015	2017	Endring
Elektriker	259	258	- 1 (- 0,4%)
Rørlegger	79	107	+ 28 (+ 35,4%)
Tømrer	92	102	+ 15 (+ 16,3%)
Totalt	430	467	+ 37 (+ 8,6%)

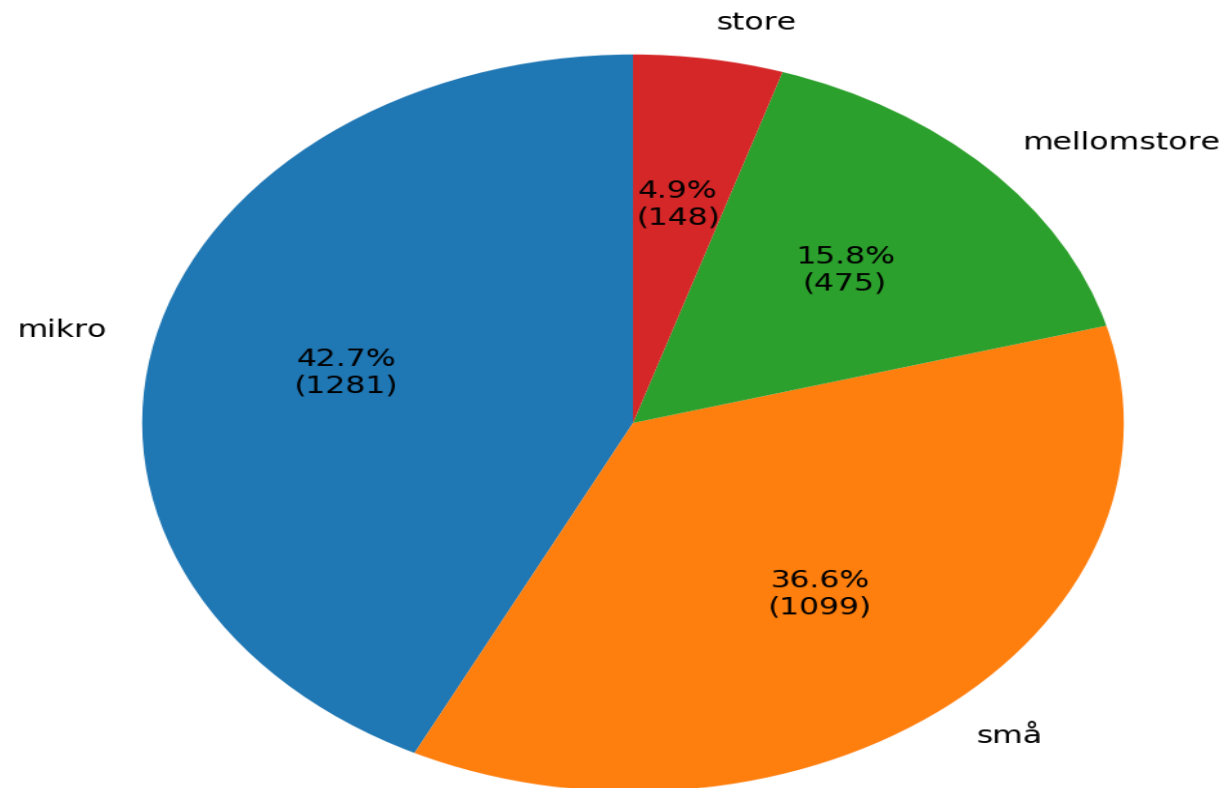
Lærlinger:

- UDE merker at flere bedrifter søker om godkjenning som lærlingebedrift. Dette antas å være grunnet Oslomodellen.
- Det har ikke vært problemer for kvalifiserte elever fra videregående å få lærlingeplass i tradisjonelle bygg og anleggsgfag. En økning i antall lærlingekontrakter antas å gi mulighet til elever utenbys fra samt eldre ungdom uten ungdomsrett.
- UDE er usikker på hvordan tilstanden er utenfor HMSREG-området. De har sett tidvis svært «kreativ» telling av antall lærlinger.
- I noen bransjer er det svært vanskelig å skaffe lærlinger, e.g. taktekker, kobber og blikkenslager, murer og maler.
- På bedriftsnivå er det vanskelig å si noe om bedrifter tar inn flere lærlinger på grunn av Oslomodellen.

Små og mellomstore bedrifter

Andel av leverandørene (antall) i HMSREG som er mikro (< 10 ansatte), små (10 – 49 ansatte), mellomstore (50 - 249) og store (> 249 ansatte) av totalt 3003 bedrifter

HMSREG er innført i 12 virksomheter

Virksomhet som har tatt i bruk HMSREG	Implementerings-grad	Andel av kommunens investeringer
Boligbygg	Innført	13%
Bymiljøetaten	Under innføring	12%
Eiendoms- og byfornyelsesetaten	Innført	1%
Energigjenvinningsetaten	Pilot/oppstart	> 1%
Fornebubanen	Under innføring	
Kultur- og idrettsbygg	Innført	17%
Omsorgsbygg	Innført	16%
Oslo Havn	Innført	1%
Rådhusets forvaltningstjeneste	Innført	>1%
Undervisningsbygg	Innført	19%
Utviklings- og kompetanseetaten*	Innført	>1%
Vann- og avløpsetaten	Under innføring	17%

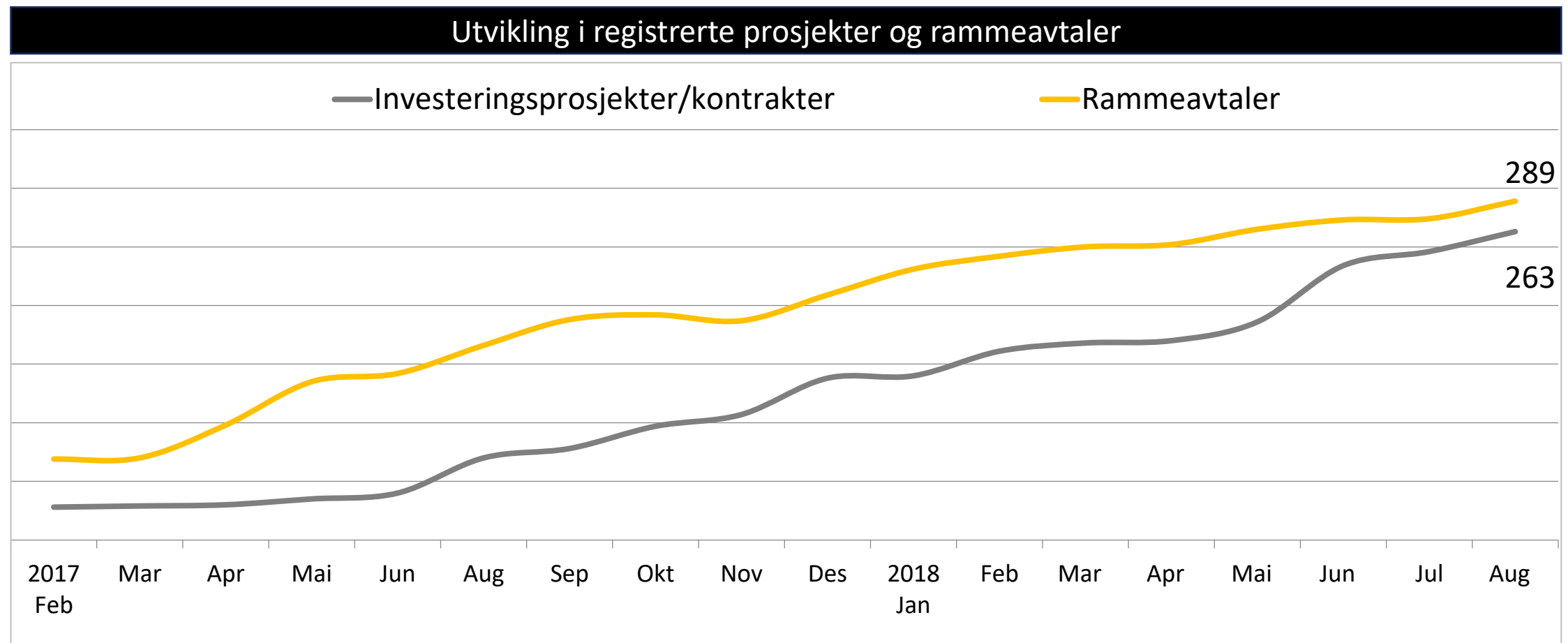
Virksomhetene som har tatt i bruk HMSREG står for mer enn 90% av kommunens volum innenfor bygg anlegg.

I tillegg benyttes HMSREG for alle samkjøpsavtaler innenfor håndverkertjenester.

- Innført
- Under innføring
- Pilot/oppstart
- * Samkjøpsavtaler

Jevn økning i avtaler i HMSREG siden oppstarten i februar 2017

Svært god etterlevelse av kravet om ett ledd underleverandør i kjede under hovedentreprenør

Investeringsprosjekter og kontrakter

Prosjekter på én geografisk lokasjon

91%

av 114 prosjekter opprettet siden januar 2018 har underleverandører kun i ett ledd.

Ved årsskiftet 2017/2018 lå tilsvarende andel på 55%.

Rammeavtaler

Vedlikeholdsoppdrag på ulike lokasjoner

98%

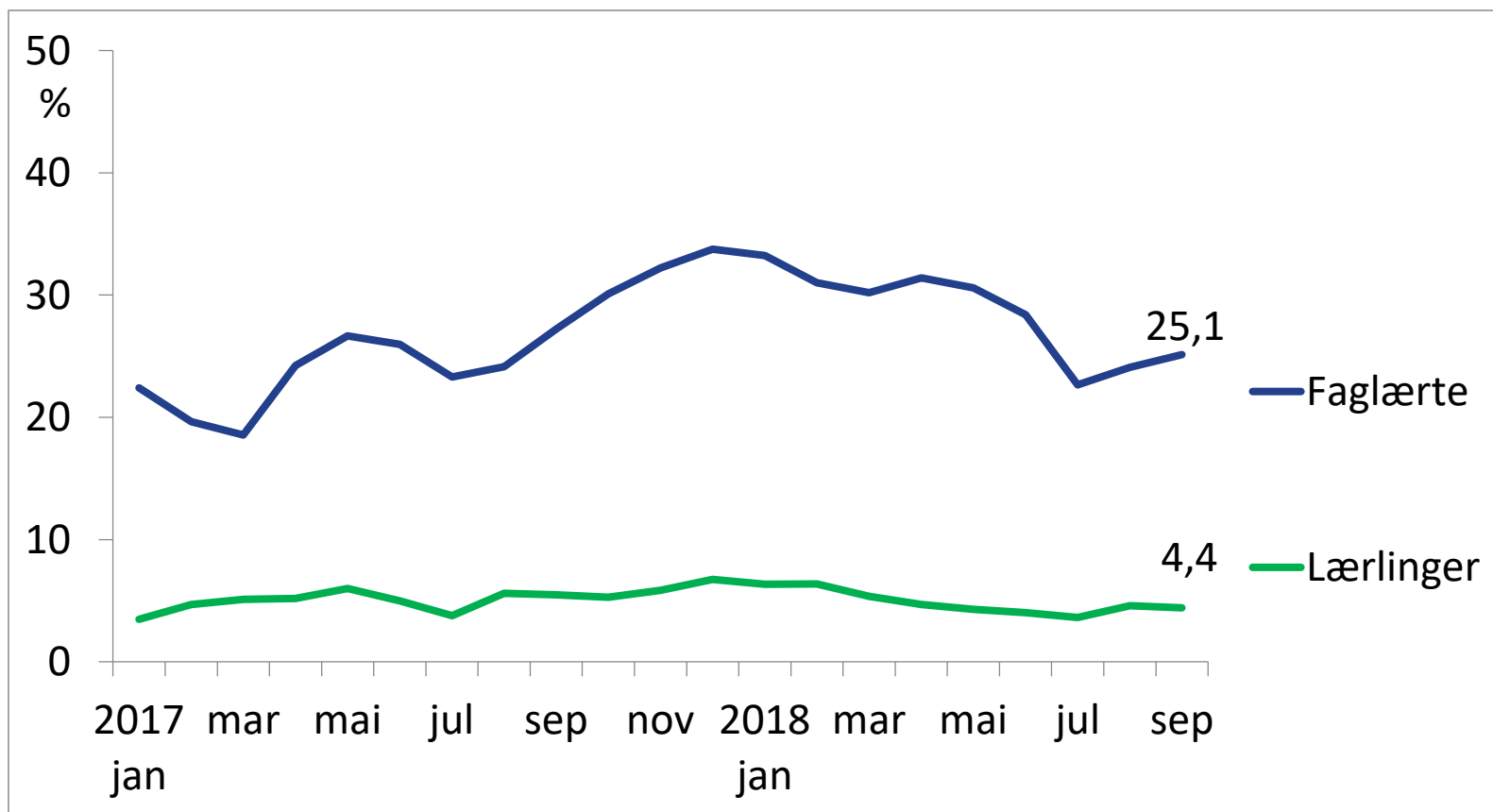
av 59 rammeavtaler opprettet siden januar 2018 har underleverandører kun i ett ledd.

Ved årsskiftet 2017/2018 lå tilsvarende andel på 95%.

Oslomodellen krever ressurser for å sikre både etterlevelse og god datakvalitet

Utvikling andel faglærte og lærlinger siden oppstarten

Beregnet på bakgrunn av totale timer, eksklusiv administrative timer
Tallene inkluderer også prosjekter inngått før Oslomodellen

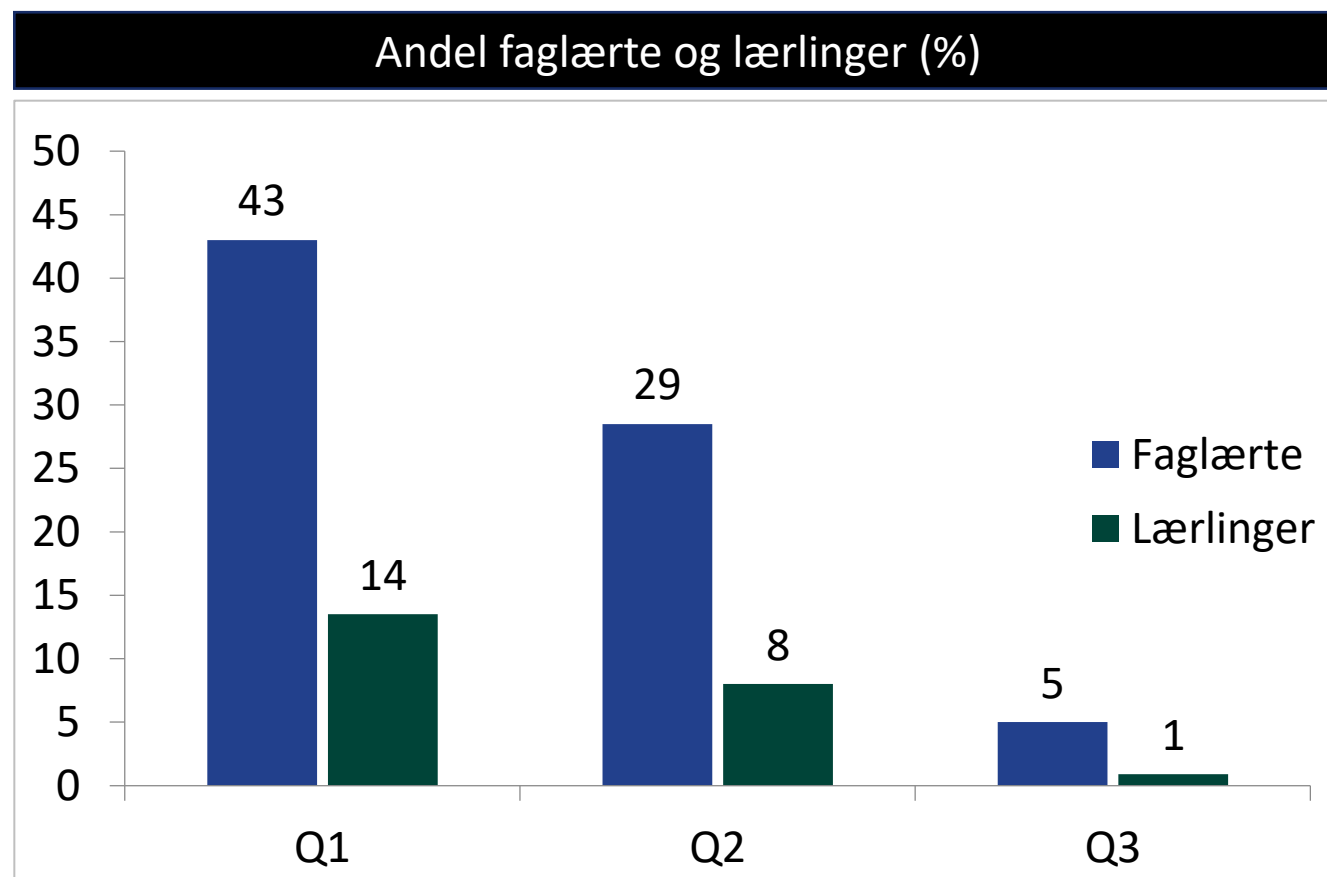
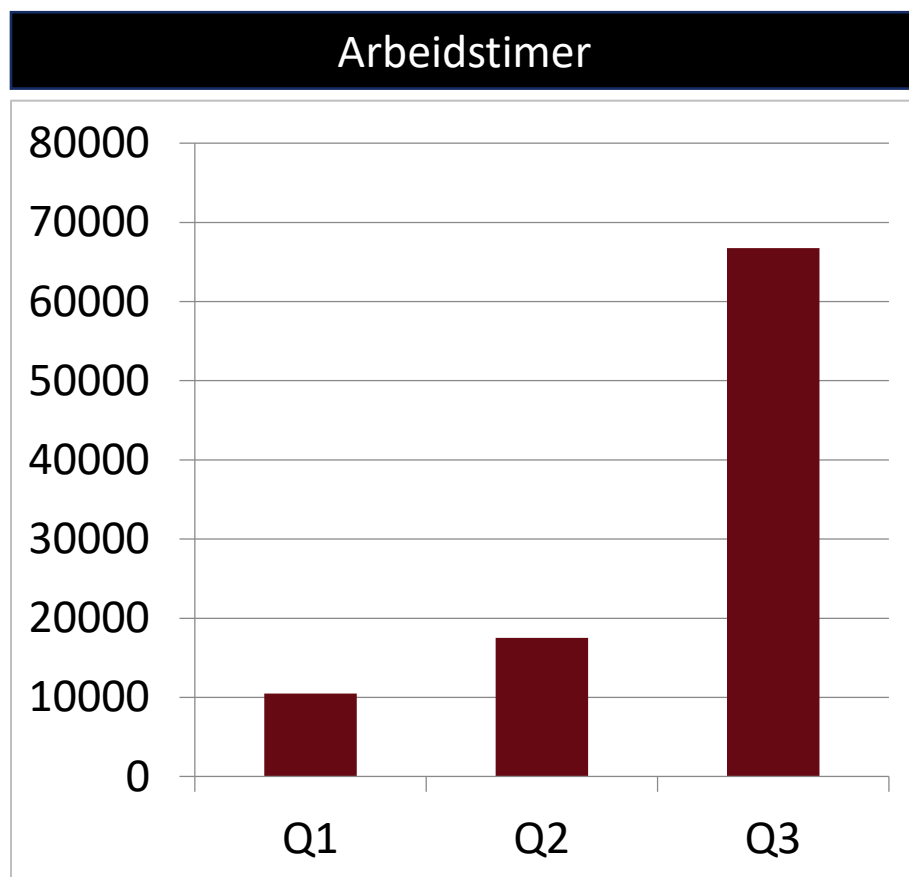
Andel faglærte og lærlinger fremkommer basert på leverandørenes «selvangivelse» i HMSREG.

Det kreves kontinuerlig oppfølging av nye prosjekter og leverandører for at mannskapslistene skal være så korrekte som mulig.

Forventningene både til virksomhetene og leverandørene må være tydelige.

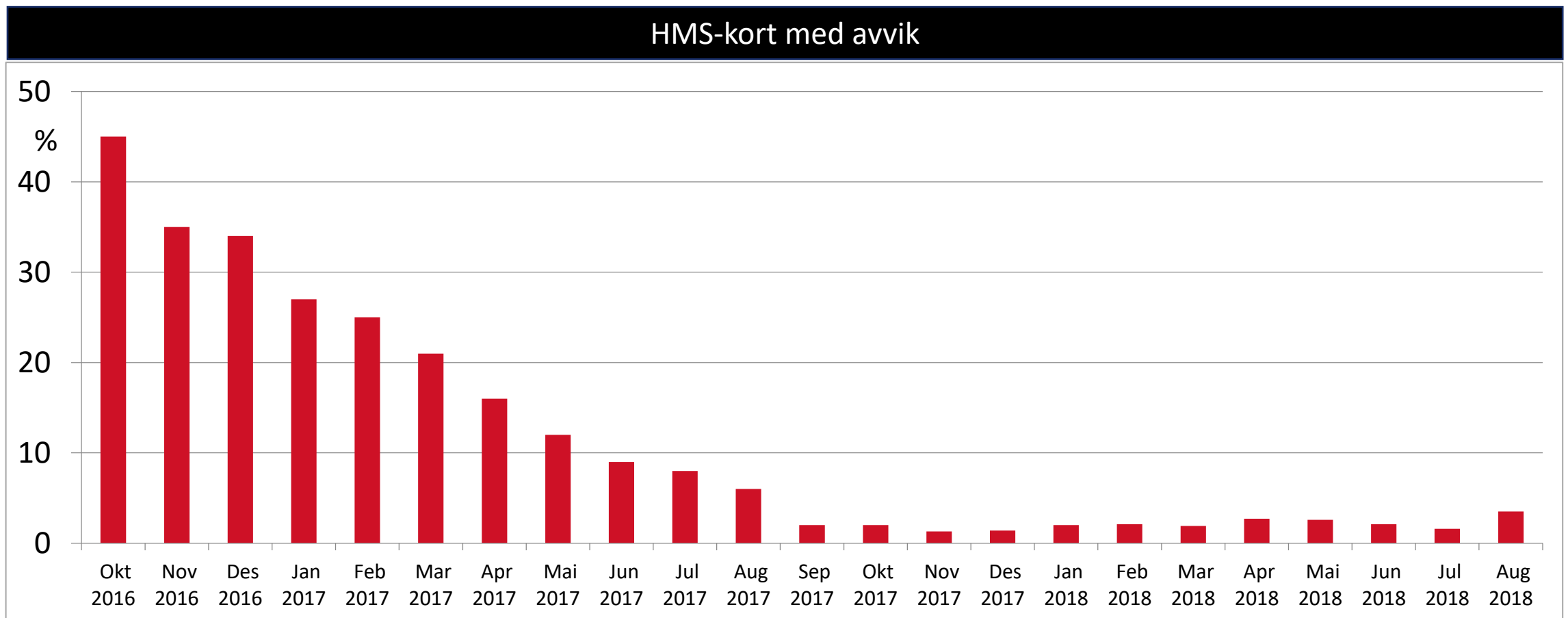

Et eksempel på hvordan nye prosjekter inn i HMSREG er med på å påvirke styringstallene totalt

Når styringsinformasjonen er tilgjengelig for alle parter gir det resultater

Utvikling i bruk av fullmakter

Etater	16.11.2015	30.04.2016	31.12.2017	01.09.2018	
Renovasjonsetaten	1	10	24	11	
Barne- og familieetaten	1	2	1	0	
Omsorgsbygg	4	142	514	370	
Eiendoms- og byfornyelsesetaten	6	16	27	10	
Bydel Sagene	1	1	2	0	
Munch Museet	1	2	1	0	
Bymiljøetaten	1	21	139	108	
Kultur- og idrettsbygg		55	278	169	
Boligbygg		78	431	282	
Undervisningsbygg		81	428	406	
Utvikling og kompetanseetaten	13	16	69	6	
Vann og avløpsetaten		34	104	141	
Gravferdsetaten		5	0	0	
Oslo Havn		12	23	16	
Kulturetaten		20	1	0	
Brann- og redningsetaten		5	0	3	
Bydel Bjerke			0	2	
Energigjenvinningsetaten			3	0	
Rådhusets forvaltningstjeneste			6	6	
Totalt antall fullmakter	28	500(1500)	2052	1530(2295)	

Utvidet skatteattest

	Resultat 2017	Måltall 2018	Status pr. 1. kvartal 2018	Status pr. 2. tertial 2018
Totalt antall funn av brudd på plikt til å betale skatter og avgifter.	159	125	48	131
Antall leverandører avvist pga. brudd på plikt til å betale skatter og avgifter	39	45	1	8
Antall leverandører som har rettet manglende innbetalinger av skatter og avgifter	57	90	20	39

Oslo kommune

Takk for oppmerksomheten

Espen D. Nicolaysen

espen.nicolaysen@uke.oslo.kommune.no